

Datum
18 maart 2003

Ons kenmerk
1973109/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Onderwerp
Brandpunt Irak nr. 15

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Hierbij ontvangt u "Brandpunt Irak", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van dinsdag 18 maart 2003.

HET HOOFD VAN DE ALGEMENE INLICHTINGEN- EN VEILIGHEIDSDIENST,

S.J. van Hulst

Bijlage 1 Brandpunt Irak 15, 18 maart 2003

Verdwijning voormalige Iraakse generaal in Denemarken

De voormalige Iraakse generaal Nizar Al Khazraji, die in Denemarken huisarrest had in afwachting van een proces wegens oorlogsmisdaden, is in de ochtend van 17 maart jl. spoorloos verdwenen. De voormalige stafchef van het Iraakse leger, die in 1996 uit Irak via Jordanië naar Denemarken is gevlucht, stond sinds november 2002 onder huisarrest in afwachting van een onderzoek van de Deense justitie naar zijn vermeende betrokkenheid bij oorlogsmisdaden, gepleegd tegen de Koerden in Noord-Irak. Onlangs meldde de Arabische krant Al Hayat desondanks dat de Verenigde Staten Al Khazraji op het oog zouden hebben als opvolger van Saddam Hussein, zodra deze van het toneel verdwijnt. De Deense autoriteiten hebben een internationaal arrestatiebevel uitgevaardigd

Afreizen radicale moslims naar Irak

Uit internationale persberichten komt de afgelopen dagen naar voren dat verschillende Arabische radicale moslims die deel uitmaken van een internationaal netwerk van islamistische strijders naar Irak zijn afgereisd om daar getraind te worden voor de strijd tegen de VS, mocht deze mogendheid tot een inval in Irak besluiten. In de persberichten wordt gewag gemaakt van een aantal van reeds enkele

Bijlage 1 Brandpunt Irak 15, 18 maart 2003

honderden radicale moslims die reeds naar Irak zijn afgereisd, onder meer afkomstig uit Saoedi-Arabië, Libië, Syrië, Libanon en Tunesië.

IKON-uitzending over rekrutering

De IKON zal vanavond in een televisieuitzending aandacht besteden aan het verschijnsel rekrutering. Hierin zal een persoon aan het woord komen die zegt als rekruteur in Nederland actief te zijn en inmiddels veertig personen te hebben geworven.

Bijlage 2 Verzendlijst Brandpunt Irak bij briefnr. 1973109

Ex.nummer	Ministerie	Functie
1		De Minister-president
2		De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
3		De Minister van Verkeer en Waterstaat
4		De Minister van Justitie
5		De Minister van Buitenlandse Zaken
6		De Minister van Defensie
7	Ministerie van Algemene Zaken	Secretaris-generaal
8	Ministerie van Algemene Zaken	De Coördinator CVIN
9	Ministerie van Algemene Zaken	De Plv. Coördinator CVIN
10	Ministerie van Algemene Zaken	De Secretaris CVIN
11	Ministerie van Buitenlandse Zaken	Directeur-generaal Politieke Zaken
12	Ministerie van Justitie	Directeur-generaal Rechtshandhaving
13	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Directeur-generaal Openbare Orde en Veiligheid
14	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Project Directeur-generaal Beveiliging en Crisisbeheersing
15 Lotus Notes	Ministerie van Defensie	Directeur van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

Dagrapport Irak, 18 maart 2003

Dagrapport AIVD inzake aanval op Irak Nummer 13 (18 maart 2003)

1. Internationale context

1.1 Voornaamste ontwikkelingen in de afgelopen 24 uur.

Gisteren hebben de Verenigde Staten, het Verenigd Koninkrijk en Spanje besloten hun ontwerp-resolutie niet in stemming te brengen, nadat ze hadden vastgesteld dat ze er niet in zijn geslaagd de meerderheid van de Veiligheidsraad te overtuigen van de noodzaak Saddam Hoessein een laatste ultimatum te stellen en hem zo te dwingen tot ontwapening. De Verenigde Staten beschuldigen Frankrijk van het mislukken van alle diplomatieke pogingen om internationaal overeenstemming te bereiken in de kwestie Irak en van de breuk in de Veiligheidsraad die daardoor is ontstaan. Een Amerikaans-Britse aanval op Irak zal nu worden uitgevoerd op basis van resolutie 1441.

Na de bijeenkomst van de VN-veiligheidsraad heeft de Amerikaanse president Bush in een toespraak tot het Amerikaanse aan Saddam Hussein een ultimatum gesteld: de Iraakse leider en zijn twee zonen moeten binnen 48 uur Irak verlaten. Doen zij dit niet dan kan een aanval op Irak ieder moment beginnen. Volgens Bush leidt het geen twijfel dat Irak massavernietigingswapens heeft en onderdak biedt aan terroristen. Als deze wapens in handen komen van terroristen kunnen er grote hoeveelheden slachtoffers vallen en dit gevaar moet worden gestopt, aldus Bush. Hij riep in zijn speech verder het Iraakse leger op om niet te vechten voor het Iraakse bewind.

De Iraakse minister van Buitenlandse Zaken, Naji Sabri, heeft al voor de toespraak een Amerikaanse ultimatum verworpen: Saddam Hoessein zal Irak niet verlaten. Volgens hem weet "elk kind in Irak" dat een dergelijk ultimatum "een non-starter" is. Volgens hem is de enige optie om een oorlog te voorkomen het vertrek van Bush zelf.

De Turkse regering zal mogelijk deze week, waarschijnlijk woensdag, het parlement een gewijzigd voorstel voor Amerikaanse militaire activiteiten op Turks grondgebied ter stemming willen voorleggen. Deze wijziging zou bestaan uit het slechts openstellen van het Turkse luchtruim voor Amerikaanse vliegtuigen en niet meer de stationering van ruim 62.000 Amerikaanse troepen behelzen. Een voorstel van deze laatste strekking haalde eind vorige maand niet de vereiste meerderheid in het Turkse parlement en werd afgewezen. De nieuwe Turkse premier Erdogan zou met dit gewijzigde voorstel willen proberen om de gedreigde intrekking van de omvangrijke Amerikaanse financiële steun aan Turkije ongedaan te maken. Tevens zou de Turkse kabinet het zo mogelijk willen maken om een Turkse legermacht naar Noord-Irak te sturen om te voorkomen dat de Iraakse Koerden zich van Irak afscheiden.

1.2 Verdwijning voormalige Iraakse generaal in Denemarken

De voormalige Iraakse generaal Nizar Al Khazraji, die in Denemarken huisarrest had in afwachting van een proces wegens oorlogsmisdaden, is in de ochtend van 17 maart jl. spoorloos verdwenen. De voormalige stafchef van het Iraakse leger, die in 1996 uit Irak via Jordanië naar Denemarken is gevlucht, stond sinds november 2002 onder huisarrest in afwachting van een onderzoek van de Deense justitie naar zijn vermeende betrokkenheid bij oorlogsmisdaden, gepleegd tegen de Koerden in Noord-Irak. Onlangs meldde de Arabische krant Al Hayat desondanks dat de Verenigde Staten Al

Dagrapport Irak, 18 maart 2003

Khazraji op het oog zouden hebben als opvolger van Saddam Hussein, zodra deze van het toneel verdwijnt. De Deense autoriteiten hebben een internationaal arrestatiebevel uitgevaardigd

1.3 Iraakse bewind zou nog gevangenen tegenstanders willen ombrengen

Hoewel het Iraakse bewind in november 2002 een algehele amnestie heeft afgekondigd voor alle gevangenen en velen uit detentie heeft vrijgelaten, zouden er nog talloze politieke gevangenen in Irak worden vastgehouden. Deze politieke gevangenen zullen volgens deze krant worden omgebracht op het moment dat een aanval op Irak wordt ingezet, om getuigen van onderdrukking van de Iraakse oppositie te doen verdwijnen. Dit stelt de Iraakse oppositiekraant Tariq al Sha'b (Weg van het Volk), het orgaan van de Iraakse Communistische Partij ICP. Hoewel deze partij fel anti-bewind is en gekleurde berichtgeving bevat, beschikt de ICP naar verluidt over een uitgebreid netwerk aan contacten in Irak. Dergelijke berichten zouden tevens onrust kunnen veroorzaken onder Irakezen die in het buitenland verblijven en wier familieleden in Irak gevangenen worden gehouden.

1.4 Iraakse islamitische leider spreekt steun uit voor Egyptische anti-Amerikaanse fatwa

Imam Mohammed Mahdi al-Khalisi, een in Londen verblijvende geestelijk leider van de 'Islamitische Beweging' in Noord-Irak, heeft zijn steun uitgesproken voor een anti-Amerikaanse fatwa die eerder is afgegeven door de Al-Azhar moskee in Caïro. De fatwa, een gezaghebbende uitspraak van een islamitische geestelijke, stelt dat een op handen Amerikaans aanval op Irak gericht is tegen de islam en roept op tot verzet. Al-Khalisi heeft gezegd dat de VS een 'kruistocht tegen de islam wereldwijd voert' en dat 'in overeenstemming met [de islamitische wet] de shari'a de verdediging van moslemgebied, zoals Irak, tegen een invasie gepleegd door de VS een plicht is van alle moslems wereldwijd'. De Islamitische Beweging is een kleine moslim-fundamentalistische partij, die met een gewapende militie actief is in Noord-Irak en banden onderhoudt met de dominante Iraaks-Koerdische partijen PUK en KDP. Het is vooralsnog onduidelijk in hoeverre deze oproep zal worden opgevolgd door strijders van de beweging in Noord-Irak. Deze algemeen gerichte oproep kan ook worden gezien als een voorspelbare anti-Amerikaanse stellingname van de Islamitische Beweging om de eigen achterban tevreden te stellen, zonder er praktische gevolgen aan te geven.

1.5 Pro-Saddam stamleider loopt over naar de Koerdische partijen in Noord-Irak, vluchtelingenstroom neemt toe

Een prominente Koerdische stamleider, die voorheen loyaal was aan het bewind van Saddam Hoessein, is overgelopen naar de Koerdische partij KDP in het autonome gebied in Noord-Irak. De stamleider, Jowhad Herki, is afkomstig uit de Noord-Iraakse stad Mosul en voert het bevel over ongeveer vijfduizend gewapende strijders. Herki heeft gezegd dat veel 'bondgenoten' van Saddam in het zicht van een onafwendbare aanval van de VS van plan zijn over te lopen of zich over te geven. Hij voorspelde een snelle val van Mosul als Amerikaanse troepen arriveren. Er zijn verder steeds meer berichten van toename van het aantal vluchtelingen dat uit Iraaks overheidsgebied naar het door de Koerden gedomineerde Noord-Irak probeert te ontkomen.

Dagrapport Irak, 18 maart 2003

2. Terrorisme

2.1 Aanslagen als reactie op uitbreken oorlog?

Uit open bronnen komt naar voren dat waarschijnlijk enige honderden radicale moslims recentelijk naar de Iraakse regio zijn afgereisd om aan de strijd deel te nemen. Verschillende in het buitenland gevestigde vooraanstaande personen (onder wie Usama Bin Laden) en instanties (zoals de Al Azhar universiteit in Cairo) hebben moslims opgeroepen deel te nemen aan de jihad, zeker indien de Verenigde Staten Irak aanvallen.

2.2 Recente aanhoudingen in Pakistan

In korte tijd zijn enkele kopstukken van Al Qa'ida gearresteerd, voornamelijk in Pakistan. De recente arrestatie van Yasser a-Jaziri, die met Al Qa'ida in verband wordt gebracht, volgt op de arrestatie van een zeer belangrijke Al Qa'ida leider, Khalid Sheik Mohamed. Deze laatste wordt beschouwd als een van de planners van de aanslagen op het WTC en Pentagon, 11 september 2001.

2.2 IKON-uitzending over rekrutering

De IKON zal vanavond in een televisie-uitzending aandacht besteden aan het verschijnsel rekrutering. Hierin zal een persoon aan het woord komen die zegt als rekruteur in Nederland actief te zijn en dat inmiddels veertig personen zouden zijn geworven.

Dagrapport Irak, 18 maart 2003

3. Nationale context

3.1

3.2 Demonstratie AEL

Het interimbestuur van de AEL-Nederland roept vandaag via een verklaring op internet op tot deelname aan de landelijke demonstratie tegen de oorlog in Irak van zaterdag 22 maart aanstaande in Amsterdam. Daarnaast vraagt de AEL leden en sympathisanten om apart te demonstreren op de dag dat de oorlog in Irak begint. Dat zou moeten gebeuren op twee plaatsen: het Amerikaanse consulaat in Amsterdam, tijd 19.00 uur en de Amerikaanse ambassade in Den Haag, tijd 19.00 uur.

Aangezien de AEL zich voorneemt strikt binnen de wet en de Grondwet te handelen, worden er geen ongeregelde heden van de kant van de AEL verwacht. Het is echter niet uit te sluiten dat tijdens een van demonstraties de emoties hoog oplopen of dat ongecontroleerde elementen de demonstraties zullen aangrijpen om relletjes uit te lokken.

Dagrapport Irak, 18 maart 2003

3.3 Linkse activisten, antimilitaristen, vredesactivisten

Wanneer de oorlog uitbreekt zullen overal lokale protestmanifestaties plaatsvinden. Zo is er van 19.00 tot 20.00 uur een wake bij de Amerikaanse ambassade in Den Haag, georganiseerd door het Haags Vredesplatform. De antimilitaristische actiegroep Onkruit, Vergaat Niet! roept een ieder op om daar aanwezig te zijn. Ook de actiegroep zelf zal acte de présence geven en van de gelegenheid gebruik maken om geïnteresseerden op de hoogte te brengen van haar plannen voor de nabije toekomst. In Arnhem start op dezelfde dag om 19.30 uur een protestmanifestatie op het Willemsplein. Men gaat vandaar in optocht naar het Eusebiusplein waar om 20.00 uur een dodenwake start bij het oorlogsmonument. In Leeuwarden vindt om 20.00 uur een protestmanifestatie plaats bij De Waag. De organisatie is in handen van de SP-jongeren (Rood), de Internationale Socialisten en Solidair Friesland.

Datum
19 maart 2003

Ons kenmerk
SV-20030319-004

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Irak dagrapport nr. 14

Hierbij ontvangt u "Irak Dagrapport", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van woensdag 18 maart 2003.

DE DIRECTEUR STAATSVEILIGHEID,

mr C.A.W. van Raalten

Dagrapport AIVD inzake aanval op Irak Nummer 14 (19 maart 2003)

1. Internationale context

1.1 Voornaamste ontwikkelingen in de afgelopen 24 uur

De woordvoerder van het Witte Huis, Ari Fleischer, sluit niet uit dat militaire actie door de Verenigde Staten wordt ingezet vóór het verlopen van het door president Bush aan Saddam Hussein gestelde ultimatum (morgenochtend om 02.00 uur Nederlandse tijd). De onmiddellijke afwijzing door Irak van de eis dat Saddam Hussein en zijn zoons het land moeten verlaten, betekent derhalve dat de VS zich niet gehouden acht te wachten tot het gestelde ultimatum verstreken is.

De Amerikaanse strijdkrachten zijn inmiddels begonnen met het uitzenden van instructies aan Iraakse eenheden hoe zij zich dienen over te geven als een grondoorlog van start is gegaan. Eerder had de VS al pamfletten in Iraaks overheidsgebied verspreid waarin uitgebreid is beschreven hoe eenheden kunnen capituleren. De VS wil waarschijnlijk een totale vernietiging van het Iraakse reguliere leger zoveel mogelijk voorkomen, omdat dit tot afkeer onder de bevolking kan leiden en omdat elementen van dit leger mogelijk kunnen worden gebruikt voor de stabilisering van Irak.

De laatste VN-medewerkers hebben dinsdagavond Irak verlaten. Het betreft naast medewerkers van de inspectieorganisaties UMMOVIC en het Internationale Atoomagentschap IAEA ook medewerkers van VN-organisaties die humanitaire hulp verlenen aan Irakezen. Eerder had de VN secretaris-generaal Kofi Annan opdracht gegeven aan alle VN-medewerkers zich uit Irak terug te trekken. Overigens heeft de leider van de VN-wapeninspecteurs, Hans Blix, vandaag verklaard niet te verwachten dat Bagdad chemische of biologische wapens zal inzetten.

Inmiddels blijkt ook Shell 260 medewerkers te hebben teruggetrokken uit het noordelijke deel van de Perzische Golf. De KLM heeft enkele vluchten geschrapt naar het Midden-Oosten wegens de verwachte oorlog. De vlucht naar Koeweit is geannuleerd, net als die van Amsterdam naar Tel Aviv. Op de route Amsterdam-Qatar landt het toestel op de terugweg niet in Dammam in Saoedi-Arabië, aldus een KLM-zegsman dinsdag.

Damascus heeft besloten zijn grenzen te sluiten voor Iraakse vluchtelingen. Jordanië voert een soortgelijke politiek. Welke gevolgen dit beleid zal hebben voor de humanitaire situatie in Irak blijft vooralsnog onduidelijk.

1.2 Turks-Amerikaanse afspraken

De Verenigde Staten hebben ingestemd met Turkse militaire actie in het Noorden van Irak, aldus een Turkse regeringswoordvoerder. De militaire actie van de Turken zal gericht zijn op het opzetten van een bufferzone voor vluchtelingen in het Noorden van Irak. De Turkse regering heeft, op haar beurt, de toezegging gedaan om een motie betreffende het ter beschikking stellen van het Turkse luchtruim ten behoeve van Amerikaanse militaire vliegtuigen vandaag of morgen in stemming te brengen in het Turkse parlement. Het grootste gedeelte van de 62.000 Amerikaanse manschappen die Irak vanuit het Noorden zal aanvallen, wordt na toestemming van het parlement in Ankara via het Turkse

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 19 maart 2003 bij brief nummer SV-20030319-004

luchtruim naar de Koerdische enclave in Noord-Irak overgebracht. De Iraakse Koerden hebben ermee ingestemd dat het opperbevel over troepen door de Amerikanen zal worden gevoerd

1.3

1.5

1.6 Koerdische splintergroep tegen aanval VS

Ali Bapir, de leider van de gewapende radicale islamitische splintergroepering 'Kurdish Islamic Group' (KIG) in Noord-Irak, heeft zich op de Arabische nieuwszender al Jazirah afwijzend uitgelaten over een ophanden zijnde Amerikaanse invasie van Irak. Ali Bapir toonde zich voorstander van de val van het regime van Saddam Hoessein, maar hij was tegen welke buitenlandse invasie dan ook. Hij zei dat de KIG niet in conflict zou raken met de in Noord-Irak dominante Koerdische partijen KDP en PUK, 'tenzij daartoe gedwongen'.

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 19 maart 2003 bij brief nummer SV-20030319-004

2. Terrorisme

2.1 De Tabligh-beweging

Gisteravond wijdde de IKON haar programma Factor aan het fenomeen van rekrutering ten behoeve van de jihad. Het programma bevatte gespreksfragmenten met een jeugdige Fransman, van Algerijnse komaf, die ronselaar beweerde te zijn. Naar eigen zeggen verbleef deze persoon regelmatig in Amsterdam, Rotterdam en Eindhoven om moslims voor de jihad, de islamistische strijd, te werven. Nasser duidde zichzelf aan als 'salafist'.

Naast de rekruteur kwam in de uitzending een Franse imam aan het woord. Deze imam sprak in een achterstandswijk van Parijs jongens aan over Allah, islam en de jihad, met de bedoeling deze jongens op termijn dichterbij de ware geloofsbeleving te brengen. Deze imam bestempelde zich als aanhanger van de Tabligh.

De relatief onbekende Tabligh beweging is in 1927 in New Delhi, India, opgericht. De Tabligh beweging staat een puriteins-orthodoxe versie van de islam voor. De beweging concentreert zich op bekeringswerkzaamheden onder moslims om deze terug te laten keren naar de ware, zuivere islam. In tegenstelling tot het salafisme wordt de gewelddadige jihad tot op heden niet door de Tabligh gepropageerd.

3. Nationale context

3.1

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 19 maart 2003 bij brief nummer SV-20030319-004

3.2 Uitwijzen Iraakse diplomaten gaat voort

Eerder is reeds gemeld dat diverse landen Iraakse diplomaten uitwijzen, al dan niet op verzoek van de Verenigde Staten. Deze week hebben ook Zweden, Finland en Polen besloten om de in die landen gestationeerde Iraakse diplomaten te verzoeken het land te verlaten. Australië, dat vorige week al een aantal diplomaten uitwees, heeft nu de volledige bezetting van de Iraakse ambassade in Canberra naar huis gestuurd. Deze maatregel volgde op het besluit van de Australische regering om actief deel te nemen aan de oorlog tegen Irak.

3.3

3.4 Linkse activisten, antimilitaristen, vredesactivisten

De recent in het nieuws gekomen Initiatiefgroep No War riep enige dagen geleden op tot acties tegen Esso en Texaco, wanneer de oorlog een feit zou zijn: de zogenaamde "Dag van Onrust".

De SP-Amsterdam heeft opgeroepen tot "Operatie Startschot": op de eerste avond na het eerste bombardement op Irak zullen actievoerders zich om 19.00 uur verzamelen voor het Amerikaanse consulaat in Amsterdam. Er wordt een ludieke omsingeling uitgevoerd en het consulaat zal worden "bestookt" met sponsjes en papieren vliegtuigjes met bezwaren en protesten tegen de oorlog. Naar verwachting zal het een vreedzaam protest worden, maar het kan niet worden uitgesloten dat (apolitieke) anarchistische elementen van de gelegenheid gebruik maken om een rel te schoppen.

De komende dagen vinden overal in het land vredes- en fakkelwaken plaats, zowel onder auspiciën van linkse activisten (Autonoom Politiek Infocentrum Wageningen) als van antimilitaristen (Eindhoven) en vredesactivisten (Breda, Delft).

3.5

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 19 maart 2003 bij brief nummer SV-20030319-004

3.6 Toch Amerikaanse transporten door België

Eerder deze week verklaarde de Belgische minister van Defensie, André Flahaut, dat in geval van een Amerikaanse aanval op Irak zonder VN-mandaat geen Amerikaanse militaire transporten over Belgisch grondgebied zouden mogen plaatsvinden. Deze verklaring is inmiddels door minister-president Guy Verhofstadt teruggedraaid, waardoor deze transporten toch nog steeds over Belgisch territorium kunnen plaatsvinden. Hiermee zou een eventuele uitwijkmogelijkheid naar Nederland en Nederlandse havens zoals Vlissingen, Rotterdam en Delfzijl, minder voor de hand komen te liggen.

Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties

Datum
19 maart 2003

Ons kenmerk
SV-20030319-001

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Exemplaar nummer

Bied
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Brandpunt Irak nr. 16

Hierbij ontvangt u "Brandpunt Irak", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van woensdag 19 maart 2003.

HET HOOFD VAN DE ALGEMENE INLICHTINGEN- EN VEILIGHEIDSDIENST,

S.J. van Hulst

Algemene Inlichtingen-
en Veiligheidsdienst

Uitwijzen Iraakse diplomaten gaat voort

Eerder is reeds gemeld dat diverse landen Iraakse diplomaten uitwijzen, al dan niet op verzoek van de Verenigde Staten. Deze week hebben ook Zweden, Finland en Polen besloten om de in die landen gestationeerde Iraakse diplomaten te verzoeken het land te verlaten. Australië, dat vorige week al een aantal diplomaten uitwees, heeft nu de volledige bezetting van de Iraakse ambassade in Canberra naar huis gestuurd. Deze maatregel volgde op het besluit van de Australische regering om actief deel te nemen aan de oorlog tegen Irak.

Amerikaanse, Turkse en Koerdische manoeuvres in Noord-Irak

De Verenigde Staten, Turkije en Noord-Iraakse Koerdische leiders hebben de afgelopen dagen in Ankara onderhandeld over de voorwaarden van een Turkse troepeninzet in Noord-Irak. Vandaag heeft de Turkse regeringswoordvoerder gezegd dat de Verenigde Staten ermee hebben ingestemd dat Turkse troepen Noord-Irak binnentrekken. Bij een Amerikaanse invasie in Irak moeten de Turkse troepen in het noorden van het land een bufferzone opzetten voor vluchtelingen, aldus de woordvoerder. Daarnaast zou zijn overeengekomen dat de VS de steden Kirkuk en Mosul, nu nog in handen van Saddam Hoessein, zal innemen. Donderdag zal het Turkse parlement een motie ter stemming worden voorgelegd waarin toestemming wordt gevraagd voor het openstellen van het Turkse luchtruim voor Amerikaanse vliegtuigen en de inzet van Turkse militairen buiten de grenzen. Hiermee zal een militaire interventie in Noord-Irak dichterbij komen, waardoor ook de spanningen onder zowel de Iraaks-Koerdische als de Turks-Koerdische gemeenschappen in Europa zullen toenemen.

Bijlage 2 Verzendlijst Brandpunt Irak bij briefnr. SV-20030319-001

Ex.nummer	Ministerie	Functie
1		De Minister-president
2		De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
3		De Minister van Verkeer en Waterstaat
4		De Minister van Justitie
5		De Minister van Buitenlandse Zaken
6		De Minister van Defensie
7	Ministerie van Algemene Zaken	Secretaris-generaal
8	Ministerie van Algemene Zaken	De Coördinator CVIN
9	Ministerie van Algemene Zaken	De Plv. Coördinator CVIN
10	Ministerie van Algemene Zaken	De Secretaris CVIN
11	Ministerie van Buitenlandse Zaken	Directeur-generaal Politieke Zaken
12	Ministerie van Justitie	Directeur-generaal Rechtshandhaving
13	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Directeur-generaal Openbare Orde en Veiligheid
14	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Project Directeur-generaal Beveiliging en Crisisbeheersing
15	Ministerie van Defensie	Directeur van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst
Lotus Notes		

Datum
20 maart 2003

Ons kenmerk
1974116/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Brandpunt Irak nr. 17

Hierbij ontvangt u "Brandpunt Irak", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van donderdag 20 maart 2003.

HET HOOFD VAN DE ALGEMENE INLICHTINGEN- EN VEILIGHEIDSDIENST,
voor deze,
de Directeur Staatsveiligheid,

mr C.A.W. van Raalten

Bijlage 1 Brandpunt Irak 17, 20 maart 2003

Toespraak Saddam

Saddam Hussein heeft de Iraakse bevolking op televisie toegesproken, nadat de strijdkrachten van de Verenigde Staten vannacht de aanval op Irak hadden ingezet. In zijn toespraak, waarvan niet vastgesteld kon worden of deze 'live' werd uitgezonden, sprak Hussein uit dat de heilige oorlog tegen de VS is begonnen, en refereerde hij ook expliciet aan de "zionistische vijand" (Israël).

Saddam Hussein tracht al vele jaren het seculiere karakter van zijn regime een meer religieuze en zelfs politiek-religieuze "couleur" te geven, om sympathie en steun te verwerven onder de islamitische wereldbevolking. Recente uitspraken laten zien dat onder radicaal-islamitische groeperingen nog steeds weinig waardering bestaat voor het bewind van Saddam Hussein. Hussein weet echter wel met enig succes aan te haken bij de groeiende anti-Amerikaanse sentimenten onder brede moslimkringen. Met de formulering die Saddam Hussein vannacht in zijn toespraak heeft gekozen zal de kloof tussen het regime van Saddam Hussein en islamitisch terroristische en jihaddistische groeperingen zoals Al Qa'ida echter niet onmiddellijk gedicht zijn. Dat laat onverlet dat de meeste radicale moslimleiders de aanval van de Verenigde Staten op Irak – ook al uit eigen strategisch belang - zullen duiden als een aanval op de islam.

Mullah Krekar roept op tot Jihad

Gisteravond zond de actualiteitenrubriek Netwerk een interview uit met mullah Krekar, leider van de Ansar al-Islam. Krekar zette daarin uiteen, dat de oorlog tegen Irak een oorlog tegen de islam is. Daarom is het volgens hem een heilige oorlog en is het voor iedere moslim in de wereld verplicht om daaraan mee te doen. Tevens gaf Krekar aan, dat de Ansar al-Islam bereid is tot het plegen van zelfmoordacties. Krekar zei dat hij zelf buiten Noord-Irak zal blijven, maar dat hij wel een fatwa zou kunnen uitspreken waarin hij alle moslims (aan)beveelt deel te nemen aan de heilige oorlog.

In de uitzending werd ook melding gemaakt van een asielaanvraag van mullah Krekar in Nederland. Een dergelijke aanvraag is inderdaad door Krekar gedaan. De kans dat Krekar daadwerkelijk naar Nederland komt, is niet goed te taxeren. Inmiddels is via het ANP naar buiten gekomen dat Krekar om reden van nationale veiligheid tot ongewenst vreemdeling is verklaard. Dit is inderdaad, op basis van een eerder door de AIVD uitgebracht ambtsbericht, het geval. De advocaten van Krekar vechten deze ongewenstverklaring aan.

Bijlage 1 Brandpunt Irak 17, 20 maart 2003

Momenteel verblijft Krekar in Noorwegen. De Noorse autoriteiten werken aan zijn uitzetting. Niet bekend is of en zo ja wanneer deze zal plaatsvinden. Tot dusver zijn er geen aanwijzingen dat Krekar Noorwegen vrijwillig zal verlaten. Overigens zijn Krekars reisdocumenten ingenomen. Als gevolg hiervan zal hij Noorwegen niet op legale wijze kunnen verlaten.

Verhoging alerteringsniveau in de VS

Het alerteringsniveau in de Verenigde Staten is afgelopen maandag 17 maart verhoogd van "yellow" naar "orange". Code "orange" is het op een na hoogste alerteringsniveau; dit geeft aan dat er sprake is van hoge en ernstige dreiging.

Reacties minderheden

De standpunten van Marokkaanse moslimorganisaties ten aanzien van de oorlog in Irak zijn over het algemeen te omschrijven als gematigd. Alhoewel men de oorlog tegen Irak afkeurt, is men ook van mening dat Saddam Hussein's regime verwerpelijk is. Bestuursleden roepen op om zaterdag deel te nemen aan de landelijke demonstratie in Amsterdam. Verder wil men over de oorlog in dialoog treden met joodse en christelijke organisaties. Een kleine minderheid noemt deze houding collaboratie en roept om een hardere lijn.

Milli Görü^o roept de moslimgemeenschap op de emoties te uiten tijdens de demonstratie aanstaande zaterdag in Amsterdam. Hoewel Milli Görü^o nadrukkelijk stelt dat de VN-route nog openingen bood voor een vreedzame oplossing en dat de unilaterale Amerikaanse actie de VN beschadigt, rechtvaardigt het karakter van de regering in Irak, naar het oordeel van deze Turkse organisatie, een gewapend ingrijpen.

Bijlage 1 Brandpunt Irak 17, 20 maart 2003

Demonstratie AEL

Volgens haar eigen website zal de Arabisch Europese Liga (AEL) op de dag dat de oorlog tegen Irak uitbreekt, deelnemen aan demonstraties tegen de VS. Deze demonstraties zullen vandaag om 19.00 uur zullen plaatsvinden bij de Amerikaanse ambassade in Den Haag en bij het Amerikaans consulaat in Amsterdam. Hierbij sluit de AEL aan bij deze door het Landelijk Platform Tegen de Nieuwe Oorlog aangekondigde demonstraties die onderdeel zijn van een dertien tal aangekondigde protestbijeenkomsten door het hele land. Niet uit te sluiten is dat er meerdere spontane demonstraties zullen volgen.

Bijlage 2 Verzendlijst Brandpunt Irak bij briefnr. 1974116/01

Ex.nummer	Ministerie	Functie
1		De Minister-president
2		De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
3		De Minister van Verkeer en Waterstaat
4		De Minister van Justitie
5		De Minister van Buitenlandse Zaken
6		De Minister van Defensie
7	Ministerie van Algemene Zaken	Secretaris-generaal
8	Ministerie van Algemene Zaken	De Coördinator CVIN
9	Ministerie van Algemene Zaken	De Plv. Coördinator CVIN
10	Ministerie van Algemene Zaken	De Secretaris CVIN
11	Ministerie van Buitenlandse Zaken	Directeur-generaal Politieke Zaken
12	Ministerie van Justitie	Directeur-generaal Rechtshandhaving
13	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Directeur-generaal Openbare Orde en Veiligheid
14	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Project Directeur-generaal Beveiliging en Crisisbeheersing
15 Lotus Notes	Ministerie van Defensie	Directeur van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

Datum
20 maart 2003

Ons kenmerk
1974437/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Irak dagrapport nr. 15

Hierbij ontvangt u "Irak Dagrapport", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van donderdag 20 maart 2003.

DE DIRECTEUR STAATSVEILIGHEID,

mr C.A.W. van Raalten

**Algemene Inlichtingen-
en Veiligheidsdienst**

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 20 maart 2003

Dagrapport AIVD inzake aanval op Irak Nummer 15 (20 maart 2003)

1. Internationale context

1.1 Voornaamste ontwikkelingen in de afgelopen 24 uur

President George Bush heeft om kwart over vier Nederlandse tijd het Amerikaanse volk toegesproken om het begin van de oorlog tegen Irak aan te kondigen. Ontwapening van Irak, het bevrijden van de Irakese bevolking, en het verdedigen van de wereld voor groot gevaar, benoemde Bush als de drie hoofddoelen van de aanval.

Saddam Hussein heeft de Iraakse bevolking via de televisie toegesproken, nadat de aanval vannacht op Irak was ingezet. In zijn toespraak, waarvan niet vastgesteld kon worden of deze 'live' werd uitgezonden, sprak Hussein uit dat de heilige oorlog tegen de VS is begonnen, en refereerde hij ook expliciet aan de "zionistische vijand" (Israël).

Saddam Hussein tracht al vele jaren het seculiere karakter van zijn regime een meer religieuze en zelfs politiek-religieuze "couleur" te geven, om sympathie en steun te verwerven onder de islamitische wereldbevolking. Recente uitspraken laten zien dat onder radicaal-islamitische groeperingen nog steeds weinig waardering bestaat voor het bewind van Saddam Hussein. Hussein weet echter wel met enig succes aan te haken bij de groeiende anti-Amerikaanse sentimenten onder brede moslimkringen. Met de formulering die Saddam Hussein vannacht in zijn toespraak heeft gekozen zal de kloof tussen het regime van Saddam Hussein en islamitisch terroristische en jihaddistische groeperingen zoals Al Qa'ida echter niet onmiddellijk gedicht zijn. Dat laat onverlet dat de meeste radicale moslimleiders de aanval van de Verenigde Staten op Irak – ook al uit eigen strategisch belang – zullen duiden als een aanval op de islam.

Ook heeft Saddams oudste zoon, Uday Hussein, heeft vanochtend in een toespraak het Iraakse volk en het Iraakse leger opgeroepen te vechten en het land te verdedigen. Hij deed dit via zijn eigen radiostation Al Shahab.

In tegenstelling tot hetgeen werd verwacht waren de eerste gevechtshandelingen tegen Irak geen massale lucht- en grondaanvallen maar gerichte acties die naar verluidt waren gericht op 'onthoofding' van het Iraakse regime. Dit werd door verschillende media gemeld, onder meer door de BBC op gezag van bronnen bij Britse inlichtingendiensten. Irak heeft teruggeslagen door tenminste drie raketten vanuit stellingen nabij Basra op Koeweit af te schieten, waarvan geen enkele bleek voorzien van een biologische of chemische lading. Van deze drie raketten is er één door een Koeweitse Patriot-raket onderschept.

Jalal Talabani, leider van de Noord-Iraakse Patriottische Unie van Koerdistan, heeft tegenover de Turkse televisie verklaard dat de Koerdische strijders in Noord-Irak ('peshmerga') zich defensief zullen opstellen en slechts het autonome Koerdische gebied zullen verdedigen. Hij bevestigde dat aan de VS en Turkije is toegezegd dat gewapende peshmerga's de steden Mosul en Kirkuk niet zouden innemen. Volgens hem zullen deze strijders zoveel mogelijk 'samenwerken' met Amerikaanse

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 20 maart 2003

troepen. Dit is in overeenstemming met eerdere verklaringen van Amerikaanse functionarissen, dat Koerdische eenheden onder VS commando worden geplaatst.

1.2 Vluchtelingenstroom vanuit Irak

Binnen enkele uren na de eerste Amerikaanse aanvallen op Irak is volgens woordvoerders van internationale hulporganisaties een groep vluchtelingen bij de Iraaks-Jordaanse grens gearriveerd. De vluchtelingen proberen een kamp aan de grens binnen te komen, alwaar zij door Jordanië worden opgevangen. Er zijn ook berichten dat Irakezen in Syrië zijn aangekomen om aan de vijandelikheden te ontkomen. Iran, Syrië en Jordanië hebben de grenzen inmiddels gesloten.

De mogelijkheid bestaat dat Iraakse bemiddelde vluchtelingen zullen trachten door te reizen naar Europa dan wel Nederland. Volgens onbevestigde berichten zijn er al aanwijzingen dat hoge functionarissen van het Iraakse regime zich hebben aangesloten bij de op gang komende vluchtelingenstroom van gewone Irakezen. Onder de regimegetrouwen die waarschijnlijk zullen vluchten, zijn leden van de gevreesde inlichtingen- en veiligheidsdiensten, de speciale Republikeinse Garde en de Baath partij. Velen van hen hebben zich schuldig gemaakt aan oorlogsmisdaden of misdaden tegen de menselijkheid. Voornoemde Irakezen hebben veelal toegang tot officiële documenten en kunnen op deze manier eenvoudig een andere identiteit aannemen.

Het parlement in het door Koerdische partijen beheerste autonome deel van Noord-Irak heeft op woensdag de noodtoestand uitgeroepen wegens de grote stroom vluchtelingen uit het deel dat in handen is van de Iraakse centrale overheid. Veel vluchtelingen zijn afkomstig uit steden als Kirkuk en Mosul, waar veel Koerden wonen en die in Noord-Irak een veilig heenkomen proberen te zoeken. Er zijn tevens berichten dat vooral uit Kirkuk Koerden door het Iraakse regime worden verdreven omdat de autoriteiten een opstand van hun kant vrezen. In Noord-Irak zelf is ook een uittocht op gang gekomen uit de steden en dorpen. De grootste grensovergang met Turkije bij Khabur is al eerder door Ankara afgesloten.

1.3 Verhoging alerteringsniveau in de VS

Het alerteringsniveau in de Verenigde Staten is afgelopen maandag 17 maart verhoogd van "yellow" naar "orange". Dit is het op een na hoogste alerteringsniveau en geeft aan dat er sprake is van een hoge, ernstige dreiging.

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 20 maart 2003

1.4 Irakees uit Nederland mogelijk bron van gerucht over Tareq Aziz

Op 19 maart jl. heeft enkele uren het gerucht de ronde gedaan dat de Iraakse vice-premier Tareq Aziz naar Koerdisch gebied in Noord-Irak zou zijn gevlucht. Een lid van de Iraakse oppositie zou dit op een Bulgaarse televisiezender hebben gezegd. Zijn uitlating bracht een stroom van geruchten op gang en persbureaus wereldwijd trachtten het gerucht bevestigd te krijgen. Na enkele uren verscheen Tareq Aziz op de Iraakse televisie om het gerucht te ontzenuwen.

2. Terrorisme

2.1 Mullah Krekar roept op tot Jihad

Gisteravond zond de actualiteitenrubriek Netwerk een interview uit met mullah Krekar, leider van de Ansar al-Islam. Krekar zette daarin uiteen, dat de oorlog tegen Irak een oorlog tegen de Islam is. Daarom is het volgens hem een heilige oorlog en is het voor iedere moslim in de wereld verplicht om daaraan mee te doen. Tevens gaf Krekar aan, dat de Ansar al-Islam bereid is tot het plegen van zelfmoordacties. Krekar zei dat hij zelf buiten Noord-Irak zal blijven, maar dat hij wel een fatwa zou kunnen uitspreken waarin hij alle moslims (aan)beveelt deel te nemen aan de heilige oorlog.

In de uitzending werd ook melding gemaakt van een asielaanvraag van mullah Krekar in Nederland. Een dergelijke aanvraag is inderdaad door Krekar gedaan.

Inmiddels is via het ANP naar buiten gekomen dat Krekar om redenen van nationale veiligheid tot ongewenst vreemdeling is verklaard.

De advocaten van Krekar vechten deze ongewenstverklaring aan.

Momenteel verblijft Krekar in Noorwegen. De Noorse autoriteiten werken aan zijn uitzetting. Niet bekend is of, en zo ja wanneer, deze zal plaatsvinden.

3. Nationale context

3.1 Reacties minderheden

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 20 maart 2003

De standpunten van Marokkaanse moslimorganisaties ten aanzien van de oorlog in Irak zijn over het algemeen te omschrijven als gematigd. Alhoewel men de oorlog tegen Irak afkeurt, is men ook van mening dat Saddam Hussein's regime verwerpelijk is. Bestuursleden roepen op om zaterdag deel te nemen aan de landelijke demonstratie in Amsterdam. Verder wil men over de oorlog in dialoog treden met joodse en christelijke organisaties. Een kleine minderheid noemt deze houding collaboratie en roept om een hardere lijn. |

Milli Görü° roept de moslimgemeenschap op de emoties te uiten tijdens de demonstratie aanstaande zaterdag in Amsterdam. Milli Görü° stelt nadrukkelijk dat de VN-route nog openingen bood voor een vreedzame oplossing en dat de unilaterale Amerikaanse actie de VN beschadigt. Toch rechtvaardigt het karakter van de regering in Irak, naar het oordeel van deze Turkse organisatie, een gewapend ingrijpen.

3.2 Demonstratie AEL

Volgens haar eigen website zal de Arabisch-Europese Liga (AEL) op de dag dat de oorlog tegen Irak uitbreekt, deelnemen aan demonstraties tegen de VS. Deze demonstraties zullen vandaag om 19.00 uur plaatsvinden bij de Amerikaanse ambassade in Den Haag en bij het Amerikaans consulaat in Amsterdam. Hierbij sluit de AEL aan bij deze door het Landelijk Platform Tegen de Nieuwe Oorlog aangekondigde demonstraties die onderdeel zijn van een dertien tal aangekondigde protestbijeenkomsten door het hele land. Niet uit te sluiten is dat er meerdere spontane demonstraties zullen volgen.

3.3

3.4 Linkse activisten, antimilitaristen en vredesactivisten

Op de website www.vredessite.nl worden vanochtend vijftien plaatselijke demonstraties aangekondigd voor vandaag 19:00 uur.

Datum
21 maart 2003

Ons kenmerk
1975029/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Exemplaar nummer

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Brandpunt Irak nr. 18

Hierbij ontvangt u "Brandpunt Irak", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van vrijdag 21 maart 2003.

HET HOOFD VAN DE ALGEMENE INLICHTINGEN- EN VEILIGHEIDSDIENST,
voor deze,
de Directeur Staatsveiligheid,

mr C.A.W. van Raalten

Bijlage 2 Verzendlijst Brandpunt Irak bij briefnr. 1975029/01

Ex.nummer	Ministerie	Functie
1		De Minister-president
2		De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
3		De Minister van Verkeer en Waterstaat
4		De Minister van Justitie
5		De Minister van Buitenlandse Zaken
6		De Minister van Defensie
7	Ministerie van Algemene Zaken	Secretaris-generaal
8	Ministerie van Algemene Zaken	De Coördinator CVIN
9	Ministerie van Algemene Zaken	De Plv. Coördinator CVIN
10	Ministerie van Algemene Zaken	De Secretaris CVIN
11	Ministerie van Buitenlandse Zaken	Directeur-generaal Politieke Zaken
12	Ministerie van Justitie	Directeur-generaal Rechtshandhaving
13	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Directeur-generaal Openbare Orde en Veiligheid
14	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Project Directeur-generaal Beveiliging en Crisisbeheersing
15 Lotus Notes	Ministerie van Defensie	Directeur van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

Bijlage 1 Brandpunt Irak 18, 21 maart 2003

Vondst ricine in Parijs

Het Franse Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft verklaard dat maandag 17 maart op het Gare de Lyon twee ampullen met sporen van de uiterst giftige stof ricine zijn aangetroffen.

Krekar gearresteerd in Noorwegen

De leider van de Noord-Iraakse radicale moslimgroepering Ansar Al Islam, Mullah Krekar, is gisteren in Noorwegen aangehouden. De uitzending op de Nederlandse televisie op 19 maart, waarin hij dreigt met een jihad tegen de Verenigde Staten, is een belangrijke aanleiding geweest voor de Noorse autoriteiten om tot aanhouding over te gaan. Later deze middag zal Krekar worden voorgeleid en zal worden besloten of hij voorlopig blijft vastzitten.

Bijlage 1 Brandpunt Irak 18, 21 maart 2003

De Arabisch Europese Liga (AEL)

Bij een op zich rustige demonstratie voor de Amerikaanse ambassade in Den Haag gisteravond heeft een groepje van ongeveer dertig overwegend zeer jonge Marokkaanse demonstranten van de Nederlandse tak van de AEL zich onderscheiden door provocatief gedrag. Dat had een politie-optreden tot gevolg waarbij vijf aanhoudingen werden verricht. Onder de arrestanten bevindt zich een lid van het voorlopige bestuur, Nabil Marmouch.

In een Radio 1-interview gaf voorlopig voorzitter Jamil Jawad het, overigens voorspelbare, commentaar dat de politie hen van meet af aan op de korrel had en de AEL-aanhang anders behandelde dan de overige demonstranten.

Linkse activisten, antimilitaristen, vredesactivisten

Voor morgen staat de landelijke demonstratie van het Platform Tegen de "Nieuwe Oorlog" gepland. Aanvankelijk ging de organisatie uit van een deelname van tien- tot dertigduizend personen. Nu de oorlog een feit is zou dat aantal ver overtroffen kunnen worden.

Datum
21 maart 2003

Ons kenmerk
1975033/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheoo

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Bied
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Irak dagrapport nr. 16

Hierbij ontvangt u "Irak Dagrapport", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van vrijdag 21 maart 2003.

DE DIRECTEUR STAATSVEILIGHEID,

mr C.A.W. van Raalten

**Algemene inlichtingen-
en Veiligheidsdienst**

Dagrapport Irak, 21 maart 2003

Dagrapport AIVD inzake aanval op Irak Nummer 16 (21 maart 2003)

1. Internationale context

1.1 Voornaamste ontwikkelingen in de afgelopen 24 uur

De luchtaanvallen op Bagdad die in de nacht van woensdag op donderdag zijn begonnen, kwamen voort uit de behoefte de top van het Iraakse regime, onder wie Saddam Hussein zelf, uit te schakelen. Van geallieerde zijde werd later aangegeven dat tamelijk plotseling tot deze aanval was besloten, omdat de CIA over informatie beschikte betreffende de exacte verblijfplaats van Saddam Hussein en enkele getrouwen.

Gisteren heeft Irak teruggeslagen door raketten af te vuren op Koeweit. Geen enkele raket trof doel. Tot dusver bleek geen van de door Irak afgevuurde raketten te zijn voorzien van een chemische of biologische lading.

De voorste colonne Amerikaanse militaire voertuigen is inmiddels diep op Iraaks grondgebied doorgedrongen. Britse troepen hebben het gehele schiereiland Faw, gelegen tussen Koeweit en Iran aan de Perzische Golf, veroverd. In de loop van vandaag is een offensief om Basra in te nemen begonnen. Buiten deze zuidelijke stad staan oliebronnen in brand. Tevens wordt er gevochten om de zuidelijke havenstad Umm Qasr. In het noorden van Irak wordt gevochten om de olievelden rond Kirkuk, terwijl ook rond de andere strategisch gelegen stad in Mosul gevechten worden gemeld.

1.2 Turks parlement stelt luchtruim open

Het Turkse parlement heeft, met 332 stemmen voor en 202 stemmen tegen, zijn goedkeuring verleend aan het openstellen van het Turkse luchtruim ten behoeve van Amerikaanse gevechtsvliegtuigen. De Turkse volksvertegenwoordiging stemde eerder niet in met het gebruik van Turkse legerbases door Amerikaanse troepen voor een aanval op Irak. Dit ondanks de vele miljoenen dollars steun die door Washington waren toegezegd. Na het openstellen van het Turkse luchtruim heeft het parlement toestemming verleend aan Turkse troepen Noord-Irak binnen te trekken om aldaar een bufferzone in te stellen. Turkije vreest dat de Koerden in Irak na de val van Saddam Hussein de Iraakse olievelden in willen nemen en vervolgens een onafhankelijk Koerdische staat in Noord-Irak af zullen kondigen. Dit zou ertoe kunnen leiden dat de Koerden in het zuidoosten van Turkije eveneens een eigen staat willen creëren.

1.3 Demonstraties tegen de oorlog

Op een aantal plaatsen vonden gisteren grote demonstraties plaats tegen de oorlog. In Buenos Aires, Madrid, Rome, Parijs, Brussel, Londen, Berlijn, Calcutta, Sydney en Jakarta bijvoorbeeld gingen duizenden demonstranten de straat op om te protesteren tegen de militaire interventie in Irak. De grootste demonstraties, met ongeveer 200.000 deelnemers, vonden plaats in Caïro en Athene. Opvallend was dat de demonstranten in Caïro niet alleen anti-Amerikaanse leuzen riepen, maar ook het opstappen eisten van de Egyptische president Mubarak. In zorgvuldig geregisseerde demonstraties laat het Egyptische bewind gewoonlijk wel anti-Amerikaanse leuzen en spandoeken toe, maar is ieder protest tegen de eigen regering taboe. Klaarblijkelijk waren de Egyptische autoriteiten niet in staat deze demonstratie volledig onder controle te houden.

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 21 maart 2003

Op vrijdag, de traditionele gebedsdag voor moslims, worden als reactie op de gebeurtenissen in Irak spontane demonstraties verwacht in diverse steden in de Arabische wereld

1.4 VS vragen om inbeslagname Iraakse tegoeden

President Bush heeft donderdag een presidentieel besluit uitgevaardigd waarmee niet-diplomatieke Iraakse regeringstegoeden kunnen worden geconfisqueerd. Het Amerikaanse departement van Financiën heeft onmiddellijk beslag gelegd op 1,4 miljard dollar aan Iraakse tegoeden. Deze tegoeden bij Amerikaanse banken zijn direct na de Golfoorlog in 1991 bevroren.

De Amerikaanse minister van Financiën, Snow, heeft andere landen, met name het Verenigd Koninkrijk, de Kaaiman eilanden en de Bahamas gevraagd bevroren tegoeden in beslag te nemen. Buiten de Verenigde Staten zou ongeveer 600 miljoen dollar aan Iraakse tegoeden zijn bevroren. Financiële experts verwachten dat er wereldwijd minstens 6 miljard dollar aan 'besmette' gelden is ondergebracht. Dit geld zou deels afkomstig zijn van gesmokkelde olie. De Amerikaanse regering heeft de internationale gemeenschap gevraagd om onderzoek te doen naar de aanwezigheid van Iraakse tegoeden. Ook aan Nederland is deze vraag gesteld met een verwijzing naar een VN-rapport uit juni 1991. Dit rapport vermeldt dat op dat moment de Iraakse tegoeden een waarde vertegenwoordigen van zo'n 6,5 miljoen dollar.

1.5 Vluchtelingenstroom vanuit Irak

Hoeveel Iraakezen door de oorlog hun land zullen ontvluchten, is op dit moment moeilijk aan te geven. De schattingen lopen uiteen van 300.000 tot 900.000 vluchtelingen. In de huidige fase van de oorlog is er in ieder geval nog geen sprake van een massale exodus vanuit Irak naar de buurlanden. Vooruitlopend op de verwachte vluchtelingenstroom heeft Ruud Lubbers, de Hoge Commissaris van de Verenigde Naties voor de Vluchtelingen, kort na het begin van de oorlog de buurlanden van Irak opgeroepen om hun grenzen niet te sluiten voor Iraakse vluchtelingen. Het is echter de vraag of de buurlanden gehoor zullen geven aan deze oproep. De bereidheid vluchtelingen op te vangen zal uiteindelijk sterk afhankelijk zijn van de financiële middelen die de internationale gemeenschap beschikbaar stelt voor opvang in de regio.

Het ziet er naar uit dat de belangrijkste vluchtweg vanuit Irak naar West-Europa via Syrië zal lopen. In tegenstelling tot de andere buurlanden is de Iraaks-Syrische grens pas op 19 maart door Syrië gesloten. Het is nog onduidelijk waarom de grens gesloten is.

Vanuit Irak lopen er twee belangrijke smokkelroutes naar West Europa: een zeeroute en een landroute. De zeeroute loopt via de kust van Syrië of Libanon naar Griekenland en Zuid-Italië. Vanuit Italië gaat de reis verder naar andere Europese landen. De landroute (ook wel Balkanroute genoemd) loopt via Syrië of Iran naar Turkije, Bulgarije, Roemenië, Joegoslavië en Hongarije naar Oostenrijk, en vervolgens andere Europese landen.

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 21 maart 2003

2. Terrorisme

2.1 Krekar gearresteerd in Noorwegen

De leider van de Noord-Iraakse radicale moslimgroepering Ansar Al Islam, mullah Krekar, is gisteren in Noorwegen aangehouden. De uitzending op de Nederlandse televisie op 19 maart, waarin hij dreigt met een jihad tegen de Verenigde Staten, is een belangrijke aanleiding geweest voor de Noorse autoriteiten om tot aanhouding over te gaan. Later deze middag zal Krekar worden voorgeleid en zal worden besloten of hij voorlopig blijft vastzitten.

2.2 Politiek orgaan van MKO zegt Amerikaanse aanval niet te vrezen

De National Council of Resistance of Iran (NCRI), het politieke orgaan van de Iraanse oppositiegroepering Mujahedin-e Khalq (MKO) heeft – naar eigen zeggen – bij een aanval op Irak niets te vrezen van de Verenigde Staten. De MKO heeft slechts één vijand en dat is Iran. De MKO-kampen vormen, aldus de NCRI, zelfstandige enclaves op Iraakse bodem. De organisatie zou geheel onafhankelijk zijn van Irak en zou derhalve ook niet met de Irakezen samenwerken. De plaatsing in 1997 van de MKO op de Amerikaanse lijst van terroristische organisaties is, volgens de NCRI, slechts een politieke geste geweest aan de toen nieuw aangetreden hervormingsgezinde president Khatami. In feite zijn de VS – getuige ook de steun van het Amerikaanse congres voor de Iraanse oppositie – allerminst gekant tegen de MKO, zo beweert de NCRI. Ten slotte zegt de NCRI geen vertegenwoordigers in Nederland te hebben.

2.3 Vondst ricine in Parijs

Het Franse Ministerie van Binnenlandse Zaken heeft verklaard dat maandag 17 maart op het Gare de Lyon twee ampullen met sporen van de uiterst giftige stof ricine zijn aangetroffen.

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 21 maart 2003

3. Nationale context

3.1 Reacties minderheden

Morgen zal een delegatie van de Nederlandse regering een ontmoeting hebben met vertegenwoordigers van de Iraakse gemeenschap in Nederland. De bijeenkomst zal worden geleid door minister-president Balkenende. Namens de regering zal verder minister Nawijn van Vreemdelingenzaken en Intergratie en mogelijk ook minister Remkes van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties aanwezig zijn. De bedoeling van de ontmoeting is om van gedachten te wisselen over de oorlog tegen Irak en over de sentimenten binnen de Iraakse gemeenschap.

De Arabisch Europese Liga (AEL)

Bij een op zich rustige demonstratie voor de Amerikaanse ambassade in Den Haag gisteravond heeft een groepje van ongeveer dertig overwegend zeer jonge Marokkaanse demonstranten van de Nederlandse tak van de AEL zich onderscheiden door provocatief gedrag. Dat had een politie-optreden tot gevolg waarbij vijf aanhoudingen werden verricht. Onder de arrestanten bevindt zich een lid van het voorlopige bestuur, Nabil Marmouch.

In een

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 21 maart 2003

Radio 1-interview gaf voorlopig voorzitter Jamil Jawad het, overigens voorspelbare, commentaar dat de politie hen van meet af aan op de korrel had en de AEL-aanhang anders behandelde dan de overige demonstranten.

3.2 Linkse activisten, antimilitaristen, vredesactivisten

Voor morgen staat de landelijke demonstratie van het Platform Tegen de "Nieuwe Oorlog" gepland. Aanvankelijk ging de organisatie uit van een deelname van tien- tot dertigduizend personen. Nu de oorlog een feit is zou dat aantal ver overtroffen kunnen worden.

Op 23 maart vindt in de Koningszaal van Artis, zoals bekend, een (inmiddels uitverkochte) bijeenkomst plaats, waar zal worden gediscussieerd over 'stappen tegen de oorlog'. Daarbij wordt een link gelegd met de situatie in Israël. Sprekers zijn de eerder aangekondigde Gretta Duisenberg, Dyab Abou Jahjah en de Britse parlementariër George Galloway, alsmede Peyman Jafari (Internationale Socialisten), René Danen (Amsterdam Anders / De Groenen) en Wim Lankamp (Nederlands Palestina Komitee).

30 maart 2003 vindt een nieuwe, openlijk aangekondigde, burgerinspectie plaats op Volkel: 'De zoektocht naar de massavernietigingswapens gaat door', aldus de oproep tot de actie waartoe uit Amsterdam, Nijmegen en Den Bosch bussen zullen rijden.

Onkruid, Vergaat Niet! heeft voor 31 maart om 12.00 uur een hernieuwde poging gepland om 'Bush te arresteren en de Amerikaanse ambassade te verhuizen'. Vanwege de recente, mislukte, poging in Den Haag wijkt men nu uit naar het consulaat in Amsterdam, waar om 12.00 uur zal worden verzameld bij het vijfertje op het Museumplein.

Bijlage 1 Dagrapport Irak, 21 maart 2003

Via www.indymedia.nl is een oproep verschenen om televisiestudio's te gaan bezetten om op die manier de anti-oorlogsboodschap breed uit te dragen. Dit is een zeer oude, maar doeltreffende, actievorm. Het kan dan ook niet worden uitgesloten dat actievoerders, bijvoorbeeld door zich te mengen onder het publiek van een rechtstreeks uit te zenden programma, voor de camera zullen getuigen van hun ongenoegen.

Uit dezelfde bron verscheen het bericht dat tijdens de demonstratie van morgen zal worden opgeroepen tot acties tegen Esso: sowieso vindt op 2 april aanstaande een actie plaats bij een tankstation in Amsterdam.

Datum
24 maart 2003

Ons kenmerk
1975669/01

Onderdeel
Directie Staatsveiligheid

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Brandpunt Irak nr. 19

Hierbij ontvangt u "Brandpunt Irak", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van maandag 24 maart 2003.

HET PLV. HOOFD VAN DE ALGEMENE INLICHTINGEN- EN
VEILIGHEIDSDIENST,

mr T.P.L. Bot

Bijlage 1 Brandpunt Irak 19, 24 maart 2003

Turken wel of niet in Noord-Irak?

Gedurende het weekend is in de nieuwsmedia herhaaldelijk bericht over de aanwezigheid van Turkse troepen in Noord-Irak, die daar een 'bufferzone' in zouden willen richten. Gisteravond werd evenwel bericht dat er geen Turkse troepen de grens zijn overgetrokken. Dit laatste bericht werd bevestigd door Iraaks-Koerdische leiders die hebben verklaard geen Turkse troepen te hebben waargenomen. Bush heeft de Turken te verstaan gegeven geen Turkse interventie in Noord-Irak te zullen dulden. De Turkse autoriteiten hebben evenwel verklaard zich het recht voor te behouden om toch de grens over te trekken. Buitenlandse inlichtingendiensten achten de kans groot dat een Turkse interventie in Noord-Irak een Iraanse militaire reactie in datzelfde gebied tot gevolg kan hebben.

Oplopende spanningen onder Iraakse Koerden

Als gevolg van de toenemende vrees voor Turkse bewegingen in de richting van Noord-Irak, lopen de spanningen onder zowel de Iraakse als de Turkse Koerden op. De Iraakse Koerden hebben eerder verklaard dat zij tegen een Turkse invasie in Noord-Irak zijn en dat zij er niet voor zullen terugdeinzen gewapend tegenstand te bieden. Ook de Turkse Koerden zijn verklaard tegenstander van een Turkse invasie in Noord-Irak. De Turks-Koerdische KADEK (de opvolger van de PKK) is bang dat het Turkse leger de Koerden in Noord-Irak zal willen ontwapenen en mogelijk KADEK van de kaart wil vegen.

Bijlage 1 Brandpunt Irak 19, 24 maart 2003

Mogelijke chemische fabriek bij Najaf vooralsnog niet bevestigd

In de media is gisteren gemeld dat bij de Iraakse stad Najaf een chemische fabriek is aangetroffen die, mogelijk gebruikt kan worden voor het vervaardigen van chemische wapens. Vooralsnog is niet bekend of daadwerkelijk sprake is van een productiefabriek van chemicaliën of chemische wapens en wordt dit nader onderzocht door Amerikaanse specialisten. UNMOVIC heeft inmiddels aangegeven niet bekend te zijn met een chemische locatie in deze omgeving, maar heeft daar wel een cementfabriek eerder dit jaar geïnspecteerd. Een Pentagon-woordvoerder zei vanochtend dat de conclusies over de fabriek prematuur zijn.

Gesprekken kabinet met moslimorganisaties

Minister-president Balkenende en de ministers Remkes en Nawijn hebben zaterdag over de Irakcrisis gesproken met diverse vertegenwoordigers van minderhedenorganisaties. Doel was het delen van gevoelens van ongerustheid over de gevolgen van de oorlog op de moslimgemeenschappen in Nederland, en het stimuleren van de communicatie hierover tussen de overheid en de genoemde organisaties.

Demonstratie AEL

Aan de grote demonstratie van afgelopen zaterdag in Amsterdam hebben ongeveer dertig jonge aanhangers van de Arabisch-Europese Liga (AEL) deelgenomen.

De AEL heeft voor vanavond een nieuwe demonstratie aangekondigd. Deze moet om 19.00 uur plaatsvinden voor het Amerikaanse consulaat in Amsterdam.

Bijlage 1 Brandpunt Irak 19, 24 maart 2003

Impact aanwezigheid Nederlandse militair bij Amerikaanse persconferentie

Het verschijnen van luchtmachtofficier Jan Blom op de persconferentie van het Amerikaanse opperbevel in Qatar heeft in antimilitaristische hoek kwaad bloed gezet. Uit hun reacties blijkt dat hierdoor hun achterdocht bevestigd wordt dat de Nederlandse inbreng in het militaire conflict meer is dan alleen passieve steun.

Bijlage 2 Verzendlijst Brandpunt Irak bij briefnr. 1975669/01

Ex.nummer	Ministerie	Functie
1		De Minister-president
2		De Minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
3		De Minister van Verkeer en Waterstaat
4		De Minister van Justitie
5		De Minister van Buitenlandse Zaken
6		De Minister van Defensie
7	Ministerie van Algemene Zaken	Secretaris-generaal
8	Ministerie van Algemene Zaken	De Coördinator CVIN
9	Ministerie van Algemene Zaken	De Plv. Coördinator CVIN
10	Ministerie van Algemene Zaken	De Secretaris CVIN
11	Ministerie van Buitenlandse Zaken	Directeur-generaal Politieke Zaken
12	Ministerie van Justitie	Directeur-generaal Rechtshandhaving
13	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Directeur-generaal Openbare Orde en Veiligheid
14	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties	Project Directeur-generaal Beveiliging en Crisisbeheersing
15 Lotus Notes	Ministerie van Defensie	Directeur van de Militaire Inlichtingen- en Veiligheidsdienst

Datum
24 maart 2003

Ons kenmerk
1976187/01

Onderdeel
Directie Staatsveilighevoerman

Inlichtingen
Exploitatiecentrum Focus

Uw kenmerk

Blad
1 van 1

Aantal bijlagen
Een

Postadres
Postbus 20010
2500 EA Den Haag

Onderwerp
Irak dagrapport nr. 17

Hierbij ontvangt u "Irak Dagrapport", de dagelijkse rapportage van de AIVD inzake de crisis rondom Irak, van maandag 24 maart 2003.

DE DIRECTEUR STAATSVEILIGHEID,

mr C.A.W. van Raalten

**Algemene Inlichtingen-
en Veiligheidsdienst**